

2 **Ändringar 1990–2003 och den 1 januari 2004 i sam- mandrag**

Lagstiftningen inom momsområdet har under rubricerad tid varit föremål för genomgripande förändringar. Här kan nämnas skattereformen 1991 som bl.a. innebar en betydande basbreddning. Därefter har under 1994 kommit en ny mervärdesskattelag. Sverige har blivit medlem i EU, vilket har inneburit betydande förändringar på momsområdet den 1 januari 1995, den 1 november 1995, den 1 januari 1996 och den 1 januari 1997.

Här nedan redovisas de viktigaste ändringarna i kronologisk ordning. Vissa av dessa är numera inaktuella och ersatta av nya bestämmelser.

1 januari 1990

Vatten från vattenverk blev skattepliktig vara.

Transport i samband med renhållning och omhändertagande och förstöring av vara blev skattepliktig tjänst. Ändringen innebar att sophämtning, snöröjning och avloppsrening blev skattepliktiga tjänster.

ML:s personbilsbegrepp ändrades med avseende på totalvikten, som höjdes från 3 000 till 3 500 kg.

Skattesatsen höjdes till 23,46 % för servering och för rumsuthyrning i hotellrörelse och liknande verksamhet. Reduceringsregeln i 14 § GML avseende tillhandahållande av nämnda tjänster upphävdes. (Prop. 1989/90:50, SFS 1989:1027.)

12 januari 1990

Genom ett tillägg i 4 § GML stadgades, att den tidigare gällande bestämmelsen om skattskyldighetens inträde vid förskottsbetalning endast skulle gälla om den beställda varan eller tjänsten var skattepliktig då vederlaget erhöles. Denna s.k. stopplagstiftning tillämpades på vederlag som mottagits den 12 januari 1990 eller senare. (Prop. 1989/90:73, SFS 1990:29.)

1 mars 1990

Skatteplikt infördes för all energi med undantag för flygbensin och flygfotogen. I en särskild övergångsbestämmelse stadgades dock att de äldre undantagsbestämmelserna skulle, såvitt avsåg fjärrvärme, gälla till utgången av 1990. Skatteplikt infördes för tillhanda-

hållande av kost åt personal. (Prop. 1989/90:50, SFS 1989:1027.)

1 juli 1990

Skattesatsen höjdes till 20 % av beskattningsvärdet, vilket motsvarade ett pålägg på priset före skatt med 25 %. Höjningen var avsedd att gälla t.o.m. den 31 december 1991. (Prop. 1989/91:50 [bil 4], SFS 1990:575.)

1 januari 1991

Den reformerade GML, som då trädde i kraft, innebar en i princip generell och enhetlig beskattning av all yrkesmässig omsättning av varor och tjänster. Ändringarna, som berörde flera olika delar av lagstiftningen, redovisas här endast summariskt.

Den breddade skattebasen innebar att vissa varor och de flesta tjänster, som tidigare varit skattefria, nu blev skattepliktiga. Bland dessa kan nämnas fartyg och luftfartyg, krigsmateriel, juridiska, ekonomiska och administrativa tjänster, fastighetsförvaltning, fastighetsskötsel, fastighetsmäklari, persontransporter, s.k. personliga tjänster, tjänster inom idrotts- och nöjesområdet, tele-tjänster, veterinärtjänster, immateriella rättigheter samt uthyrning av arbetskraft och av verksamhet.

Områden som fortfarande undantogs från skatteplikt var t.ex. sjukvård, tandvård och social omsorg, utbildning, överlåtelse och upplåtelse av fastighet för bl.a. bostadsändamål, finansieringstjänster, försäkringstjänster samt lotterier och spel. Författningstekniskt reglerades skatteplikten gemensamt för varor och tjänster i 7 §§ GML, medan undantagen från skatteplikt framgick av 8 § GML och anvisningarna därtill.

Reduceringsreglerna i 14 § GML slopades.

Nya regler infördes för de statliga myndigheternas och för primär- och landstingskommunernas roll i momssystemet för att skapa konkurrensneutralitet mellan egen regi och upphandling. För statliga myndigheter gällde detta dock först fr.o.m. den 1 juli 1991.

Moms skulle i vissa fall redovisas av importören vid import av vissa tjänster (60 § GML).

Genom slopandet av den tidigare gällande gränsen för redovisningsskyldighet, 30 000 kr, infördes redovisningsskyldighet för all yrkesmässigt bedriven skattepliktig verksamhet. Beloppsgränsen 30 000 kr har dock fortfarande i vissa fall betydelse för bedömning av exempelvis yrkesmässighet, se avsnitt 8.

En ändring i 19 § GML innebar att de flesta skattskyldiga, vars skattepliktiga omsättning för beskattningsåret inte översteg 200 000 kr inte längre skulle anmäla sig för registrering till moms utan i stället skulle deklarera momsen i sin inkomstdeklaration (21 § GML). (Prop. 1989/90:111, SFS 1990:576.)

Begreppen beskattningsvärde och vederlag fick en annan innebörd (14 § GML jämte anvisningarna).

Övergångsbestämmelserna innehöll bl.a. regler avsedda att förhindra skatteplanering hos såväl företag som kommuner.

Lagen (1991:119) om återbetalning av mervärdeskatt till utländska företagare trädde i kraft den 1 april 1991 med retroaktiv verkan fr.o.m. den 1 januari 1991. (Prop. 1990/91:72.)

1 januari 1992

Den tidigare tillfälligt gällande skattesatsen 25 % bibehölls för flertalet varor och tjänster (13 § GML).

En ny reducerad skattesats på 18 % infördes för serveringstjänster, rumsuthyrning i hotellrörelse eller liknande, upplåtelse av campingplats m.m. i campingverksamhet, personbefordran, transport i skidliftar samt för omsättning och import av livsmedel, med undantag för vatten från vattenverk, spritdrycker, vin och starköl från systembolag samt tobaksvaror (13 § GML).

Livräddningsfartyg som ställs till förfogande för Sällskapet för Räddning af Skeppsbrutne undantogs från skatteplikt. Detsamma gällde utrustning och tillbehör till sådant fartyg (8 § 20) GML).

Undantagen från skatteplikt enligt 8 § 5) GML utökades med en anvisningspunkt, 7 h), enligt vilken vissa bearbetningstjänster avseende kinematografisk film undantogs från skatteplikt.

Förvaltning av värdepappersfonder undantogs enligt 8 § 3) GML från skatteplikt. (Prop. 1991/92:50, SFS 1991:1755.)

1 maj 1992

Vissa tjänster som avsåg sjukvård och som en uppdragstagare tillhandahöll en vårdgivare undantogs från skatteplikt. Samma gällde i fråga om tjänster som avsåg tandvård och social omsorg.

Skattefriheten för sjuktransporter slopades. (Prop. 1991/92:122, SkU 24, SFS 1992:190.)

1 juli 1992

Tjänster avseende livräddningsfartyg och bränsle till sådant fartyg undantogs från skatteplikt under förutsättning att fartyget ställts till förfogande för Svenska Sällskapet för Räddning af Skeppsbrutne. (SkU 1991/92:43, SFS 1992:843.)

Förbud infördes mot återbetalning till utländska företagare för moms på varor som förvärvats för att levereras till köpare inom Sverige (Prop. 1991/92:166, SFS 1992:576.)

Tullagen ändrades så att postorderförsäljning inte längre omfattades av bestämmelserna om tull- och skattefrihet. Ändringarna innebar att det inte längre gick att sända postorder via utlandet för att undvika svensk moms. (Prop. 1991/92:166.)

Bestämmelser om förtidsåterbetalning av moms infördes för den som deklarerat momsen i inkomstdeklarationen. Reglerna innebar att överskjutande ingående moms skulle beaktas vid förtida återbetalning av preliminär skatt fr.o.m. inkomståret 1992 och att överskjutande ingående moms som översteg slutlig skatt skulle återbetalas fr.o.m. inkomståret 1991. (SkU 1991/92:29, SFS 1992:686.)

Möjlighet infördes att beräkna arbetsgivaravgifter på ett jämkat förmånsvärde. I konsekvens härmed gjordes ändring i 14 § GML så att uttagsbeskattning för moms fick grundas på ett eventuellt jämkat förmånsvärde. (Prop. 1991/92:129, SFS 1992:492.)

1 januari 1993

Den lägre skattesatsen om 18 % höjdes till 21 %. Den högre skattesatsen om 25 % bibehölls. (Prop. 1992/93:50 [bil 5], SFS 1992:1477.)

1 juli 1993

Upplåtelse för trafik av väg, bro eller tunnel liksom upplåtelse av spåranläggning för järnvägstrafik inordnades under skatteplikten. (Prop. 1992/93:190, SFS 1993:642.)

Medicinskt betingad fotvård undantogs från skatteplikt. (Prop. 1992/93:190, SFS 1993:642.)

Från skatteplikt undantogs även tillhandahållande av lokal eller annan anläggning för sport- eller idrottsutövning samt i samband därmed tillhandahållande av verksamhetstillbehör eller annan inredning för sport- eller idrottsutövning. (Prop. 1992/93: 190, SFS 1993:642.)

Skattefrihet återinfördes för skepp för yrkesmässig sjöfart m.m. (Prop. 1992/93:190, SFS 1993:642.)

Bestämmelser infördes angående intyg om återförd ingående moms som innebar att intyg får utfärdas först sedan skatten återbetalats till staten. (Prop. 1992/93:190, SFS 1993:642.)

Skattesatserna ändrades från 21 % till 12 % beträffande rumsuthyrning i hotellrörelse m.m., personbefordran och transport i skidliftar. (Prop. 1992/93:150, SFS 1993:772.)

1 mars 1994

Samtidigt med bolagiseringen av Postverket infördes skatteplikt för brevbefordran med skattesatsen 12 %. Befordran till utlandet av brev räknades inte som export. (Prop. 1993/94:105, SFS 1994:41.)

1 juli 1994

Den nya mervärdesskattelagen infördes. ML har en helt annan uppbyggnad och systematik än GML. Avsikten med ändringarna var att skapa en så överskådlig lag som möjligt. Vissa centrala begrepp fick ändrad innebörd, t.ex. skattskyldig. I GML innebar begreppet även en rättighet att få återbetalning av ingående moms för de s.k. tekniskt skattskyldiga. Omsättningsbegreppet blev anpassat till EG:s direktiv. Vidare skedde en anpassning till vad

som gäller inom EG, t.ex. i fråga om var ett tillhandahållande av varor och tjänster ska anses ha skett, i bestämmelserna om omsättningsland. (Prop. 1993/94:99, SFS 1994:200.)

Frivillig skattskyldighet infördes beträffande andrahandsuthyrning av verksamhetslokaler. I samband härmed infördes också ändringar i fråga om skyldigheten att återföra avdragen ingående moms vid försäljning eller annan återföringsgrundande händelse i samband med konkurs. Fastighetsägaren ska ansvara för skatt som han gjort avdrag för och konkursboet för den skatt som dragits av konkursboet. (Prop. 1993/94:225, SFS 1994:498.)

På sjukvårdsområdet infördes vissa förtydliganden i fråga om skattefrihetens omfattning vid försäljning av glasögon och andra synhjälpmedel. (Prop. 1993/94:225, SFS 1994:498.)

Definitionen av personbil ändrades till att inte omfatta bil med skåpkarosseri vars förarhytt utgör separat karosserienhet. Vidare infördes avdragsrätt vid förvärv av fordon för sjuktransport och transport av avlidna. Avdragsrätten avseende fordon för sjuktransport slopades dock igen fr.o.m. den 1 januari 1995. (Prop. 1993/94:225, SFS 1994:498.)

1 januari 1995

Det svenska medlemskapet i EU medförde stora förändringar i ML. Framförallt märktes bestämmelserna för handeln med varor och tjänster till och från andra medlemsländer. Nya begrepp infördes, såsom gemenskapsinterna förvärv, förvärvsbeskattning (omvänd skattskyldighet) och kvartalsredovisning. Det nya förfarandet innebar att tullens beskattning av import från andra EG-länder upphörde. Vidare infördes nya bestämmelser om jämkning av avdrag för ingående moms på fastigheter och andra investeringsvaror. (Prop. 1994/95:57, SFS 1994:1798.)

Skattefrihet infördes i 10 a kap. ML för omsättning av vissa tjänster till en företagare i annat EG-land om denne skulle ha haft rätt till återbetalning av skatten. De tjänster som avsågs var värdering av och arbete på lös egendom samt vissa transporttjänster och tjänster som tillhandahålls som ett led i sådana transporttjänster. (Prop. 1994/95:202, SFS 1995:700). Bestämmelser med liknande innebörd infördes fr.o.m. den 1 januari 1996 i 5 kap. ML. I samband därmed upphörde 10 a kap. ML att gälla. (Prop. 1995/96:58, SFS 1995:1286.)

1 november 1995

Rätten till avdrag för fiktiv skatt slopades.

Nya bestämmelser om vinstmarginalbeskattning infördes i 9 a kap. ML för handeln med begagnade varor, konstverk, samlarföremål och antikviteter, vinstmarginalbeskattning. (Prop. 1994/95:202, SFS 1995:700.)

Undantaget från skatteplikt för omsättning och införsel av alster av bildkonst vilka ägs upphovsmannen eller dennes dödsbo slopades. Samtidigt infördes skattskyldighet för nämnda personer om beskattningsunderlagen för beskattningsåret sammanlagt uppgår till minst 300 000 kr. Möjlighet till s.k. frivilligt inträde föreligger oavsett beskattningsunderlagens storlek. Skattesatsen utgör 12 % av beskattningsunderlaget vid upphovsmannens eller dennes dödsbos omsättning. (Prop. 1994/95:202, SFS 1995:700.)

Skattefriheten för omsättning av sedlar och mynt begränsades till att avse sedlar och mynt som är gällande betalningsmedel, dock inte samlarföremål eller i fråga om guldmynt också om de omsätts efter sitt metallvärde. Vidare slopades skattefriheten för omsättning av frimärken. (Prop. 1994/95:202, SFS 1995:700.)

Exportbegreppet förändrades i fråga om lastning, lossning eller andra tjänster i godsterminal-, hamn- eller flygplatsverksamhet. Tjänsterna anses tillhandahållna genom export om de avser varor från eller till ett land utanför EG. (Prop. 1994/95:202, SFS 1995:700.)

1 januari 1996

Ett särskilt regelsystem infördes i 9 b kap. ML för resebyråer eller researrangörer som i eget namn tillhandahåller resenärer rese-tjänster. (Prop. 1994/95:202, SFS 1995:700.)

Skattesatsen för livsmedel sänktes till 12 %. (Prop. 1994/95:150, SFS 1995:931.)

Nya redovisningsregler infördes. Beloppsgränsen för att redovisa moms i inkomstdeklaration höjdes från 200 000 kr till en miljon kr. Vidare kortades redovisningsperioden från två månader till en månad. Beskattningsunderlagen som för beskattningsåret beräknas uppgå till mer än 10 miljoner kr medförde att deklaration ska lämnas senast den 20 i månaden efter utgången av den redovisningsperiod som deklarationen avser. Om beskattningsunderlagen är lägre ska deklaration lämnas senast den 5 i andra månaden efter utgången av den redovisningsperiod som deklarationen avser. (Prop. 1995/96:19, SFS 1995:1207.)

Nya bestämmelser infördes i 9 c kap. ML angående skattefrihet för omsättning av vissa varor placerade i vissa lager. Undantaget från skatteplikt omfattar också tjänster i anslutning till detta. (Prop. 1995/96:58, SFS 1995:1286.)

Nya bestämmelser infördes också beträffande skattefri försäljning till resenärer från tredje land. Villkor för skattefrihet är att varan förs ut till tredje land inom tre månader efter utgången av den månad under vilken inköpet gjordes. Vidare ska skattefriheten endast gälla varuförsäljningar om minst 200 kr. Skattefrihet

infördes för vissa fall av omsättning av tjänster till EU:s institutioner i ett annat EG-land. (Prop. 1995/96:58, SFS 1995:1286.)

Skatteplikt infördes för omsättning av allmänna nyhetstidningar och skattesatsen bestämdes till 6 % av beskattningsunderlaget. (Prop. 1995/96:45, SFS 1995:1364–1365.)

1 juli 1996

Beloppsgränsen 10 miljoner kr för deklarationstidpunkt den 20 i månaden efter redovisningsperioden höjdes till 40 miljoner kr. (Prop. 1995/96:19, SFS 1996:713.)

Undantaget från skatteplikt för biografföreställningar slopades. Skattesatsen är 6 %. (Prop. 1995/96:191, SFS 1996:536.)

1 januari 1997

Betydande förändringar infördes inom områdena utbildning, kultur och idrott. Inom utbildningsområdet har skattefriheten begränsats till att avse i huvudsak utbildning som anordnas av det allmänna. Vidare har det s.k. direktkravet slopats. Inom kultursektorn har skattefriheten slopats för upplåtelse och överlåtelse av vissa rättigheter samt för konserter, cirkus-, teater-, balett- och jämförliga föreställningar. Skattesatsen är 6 % för vissa tillhandahållanden inom kultursektorn. Inom idrottsområdet föreligger skattefrihet endast om tjänsterna tillhandahålls av staten, kommun eller allmännyttig ideell förening. Skattesatsen är 6 %. (Prop. 1996/97:10, SFS 1996:1327.)

Vissa ändringar infördes när det gäller den skattefrihet som internationella organisationer, utländska beskickningar och diplomater m.fl. har. Den grundläggande principen om att skattefriheten ska tillgodoses genom rätt till återbetalning av skatt har i huvudsak behållits. När det gäller förvärv av personbilar har skattefriheten utformats som ett undantag från skatteplikten. Vidare har införts bestämmelser om möjlighet till frivillig skattskyldighet för fastighetsägare för uthyrning till utländsk beskickning m.fl. (Prop. 1995/96:232, SFS 1996:1320–1326.)

Bestämmelser infördes också som innebär möjlighet för vissa skattskyldiga till helårsredovisning av moms i momsdeklaration. En förutsättning är att beskattningsunderlaget uppgår till högst 200 000 kr per år. (Prop. 1996/97:12, SFS 1996:1406.)

1 juli 1997

I 5 kap. 7 § ML infördes bestämmelser angående omsättningsland för telekommunikationstjänster. Sådana tjänster ska beskattas i det land där kunden har sitt hemvist i stället för i det land där den som tillhandahåller tjänsten har sin verksamhet. (Prop. 1996/97:81, SFS 1997:331).

1 november 1997

Till Skattebetalningslagen (SBL) överfördes ML:s förfaranderegler dvs. huvuddelen av 14–22 kap. SBL tillämpas första gången för redovisningsperioden januari 1998. Vissa förfaranderegler tillämpas dock från och med 1 november 1997. (Prop. 1996/97:100, SFS 1997:483).

1 januari 1998

Nya bestämmelser infördes angående skattetillägg vid periodiseringsfel. Skattetillägg ska utgå med 5 % i stället för med 10 %. Bestämmelserna som återfinns i 15 kap. 1 § SBL gäller från och med redovisningsperiod som gått till ända den 31 januari 1997 eller senare. (Prop. 1997/98:10, SFS 1997:1029).

1 juli 1998

Möjlighet till gruppregistrering infördes för företag inom den finansiella sektorn och för företag i inkomstskatterättsliga kommissionärsförhållanden. Företag i en finansiell gruppering som bedriver momsfri finansiell verksamhet kan härigenom undgå en inte avdragsgill ingående moms vid förvärv från övriga företag i gruppen. En mervärdesskattegrupp får inte anses bildad före den 1 januari 1999.

Beträffande företag i kommissionärsförhållande återinfördes den tidigare möjligheten för ett kommittentföretag att bli skattskyldigt för kommissionärsföretagets omsättning.

Vidare infördes skattefrihet i vissa fall när tjänster tillhandahålls inom en sammanslutning av fysiska eller juridiska personer med verksamhet som i övrigt inte medför skattskyldighet.

Dessutom föreskrevs att reglerna om skatteupplag enligt 9 c kap. ML även får omfatta trävaror för att åstadkomma skattefrihet vid bl.a. försäljning av virke för vidaretransport till utlandet. (Prop. 1997/98:134/148, SFS 1998:346)

Kommuners uttag av tjänster på stadigvarande bostad undantogs från skatteplikt när det avsåg sådana boendeformer som anges i 20 § andra stycket och 21 § tredje stycket socialtjänstlagen (1980:620) samt 9 § 8 och 9 lagen om stöd till vissa funktionshindrade (1993:387). Samtidigt erhöll kommuner och landsting rätt till ersättning enligt lagen om mervärdesskattekonton för kommuner och landsting för kostnader i samband med nämnda boendeformer. (Prop. 1997/98:153, SFS 1998:586).

1 januari 1999

Apotekare, receptarier, arbetsterapeuter och sjukhusfysiker är fyra nya yrkesgrupper som omfattas av gällande bestämmelser om undantag från skatteplikt för omsättning av sjukvård utförd av någon med särskild legitimation att utöva yrke inom sjukvården. Försäljning av varor som legitimerade apotekare och receptarier utför undantas dock inte från skatteplikt. (Prop. 1997/98:109, SFS 1998:542).

1 juli 1999

Taxfree-försäljningen på EU-interna resor upphör genom att vissa särbestämmelser i direktiven på punktskatte- och momsområdet upphör att gälla. Skattebefrielse bibehålls för varor som ska användas för direktkonsumtion ombord och vid försäljning på tredjelandsresor. Nya lagar träder samtidigt i kraft rörande pro-

viantering och exportbutiker. (Prop. 1998/99:86, SFS 1999:450).

1 januari 2000

Omsättning av guld i investeringssyfte undantas från skatteplikt. Därigenom blir handeln med investeringsguld beskattad på samma sätt som finansiella tjänster, vilka är undantagna från skatteplikt. Med investeringsguld menas guldtackor och guldmynt som omsätts i investeringssyfte oavsett om guldet är representerat av värdepapper eller inte. I de fall investeringsguldet omsätts för industriändamål införs möjlighet för säljaren att bli frivilligt skattskyldig för omsättningen. Detta avgör säljaren från fall till fall efter överenskommelse med köparen. Samtidigt införs regler om att köparen blir skattskyldig för omsättningen s.k. omvänd skattskyldighet. Detta gäller vid omsättning av guldmaterial eller halvfärdiga produkter med en finhalt av minst 325 tusendelar eller vid omsättning av investeringsguld när säljaren utnyttjat rätten till skattskyldighet. Att det föreligger omvänd skattskyldighet ska framgå av fakturan. Vidare blir en säljare skyldig att identifiera kunden vid transaktioner överstigande 10 000 kr. (Prop. 1998/ 99:69, SFS 1999:640)

Svenska kyrkan övergår till att bli ett registrerat trossamfund och ska beskattningsmässigt behandlas som en ideell förening. Verksamheten ska inte räknas som yrkesmässig när inkomsten av näringsverksamhet för trossamfundet frikallas från skattskyldighet enligt 7 § 5 mom. lagen om inkomstskatt. (Prop. 1999/2000:2, SFS 1999:1283)

Vidare infördes skattefrihet för tjänster som avser gravöppning eller gravskötsel på allmän begravningsplats när dessa tillhandahålls av huvudmannen för eller innehavaren av begravningsplatsen. (Prop. 1998/99:124, SFS 1999:959).

1 mars 2000

Med anledning av möjligheten för aktiebolag, ekonomiska föreningar m.fl. att få redovisa i euro i stället för svenska kronor införs i ML regler om redovisningsvaluta. (Prop. 1999/2000:23, SFS 2000:54).

15 april 2000

Upplåtelse för trafik av bro eller tunnel mellan Sverige och annat land undantas inte längre från skatteplikt utan beskattas med normalskattesatsen 25 %. Samtidigt kan företagare, som är skattskyldiga i Sverige, i sin momsredovisning dra av såväl den svenska som den danska momsen på passageavgiften. (Prop. 1999/2000:58, SFS 2000:143).

1 juli 2000

Skatteplikt införs för upplåtelse av terminalanläggning för buss- och tågtrafik till trafikoperatörer. (Prop. 1999/2000:82, SFS 2000:500).

1 januari 2001

Ändringar görs i reglerna för frivillig skattskyldighet vid uthyrning av verksamhetslokaler och metoden för att korrigera ingående moms, dvs. de s.k. jämningsreglerna. Reglerna om återföring av

moms upphör och ersätts med förändrade jämningsregler. Definitionen av investeringsvara ändras vad gäller fastighet till en ny-, till- eller ombyggnadskostnad där momsen uppgått till minst 100 000 kr. Korrigeringstiden för momsen förlängs för fastighet till tio år. När särskilda skäl föreligger kan skattskyldighet medges redan under uppförande eller ombyggnad av byggnad. Som alternativ finns rätt till retroaktivt avdrag kvar men detta begränsas till fall när byggnaden inte redan tagits i bruk när skattskyldighet beviljas. Andrahandshyresgäst, konkursbo och mervärdesskattegrupp kan också beviljas skattskyldighet för upplåtelse. När en fastighet som omfattas av frivillig skattskyldighet överläts övergår skattskyldigheten och rättighet och skyldighet att jämka automatiskt på den nye ägaren såvida båda parterna inte ansöker om att detta inte ska ske. För den som redan är skattskyldig införs en möjlighet att under år 2001 ansöka om utträde, dvs. att skattskyldigheten ska upphöra. (Prop. 1999/ 2000:82, SFS 2000:500, prop. 2000/01:23 SFS 2000:1358).

Skattesatsen ändras till 6 % för personbefordran och entréavgift till djurpark. (Prop. 2000/01:1, 2000/01:23, SFS 2000:1357).

1 juli 2001

Bestämmelserna angående undantag från skatteplikt för utbildning ändras med anledning av att ny studiestödslag (1999:1395) träder i kraft 1 juli 2001 (Prop. 1999/2000:10, 2000/01:121, SFS 1999:1406, SFS 2001:524).

1 oktober 2001

Bestämmelser om omsättningsland vid omsättning av personbil eller motorcykel som införts i exportvagnsförteckning har ändrats med anledning av att bestämmelserna om exportvagnsförteckning har upphört att gälla och nya bestämmelser om tillfällig registrering av personbil eller motorcykel införts i lagen (2001:558) om vägtrafikregister (Prop. 2000/01:95 SFS 2001:568).

1 januari 2002

Skattesatsen för böcker och tidskrifter sänks till 6 % (Prop. 2001/02:45, SFS 2001:1169).

Nya regler införs när det gäller utländska företagens omsättning i Sverige:

Kravet på att utländsk företagare som är skattskyldig till moms i Sverige ska företräddas av skatterepresentant (ombud) slopas för företagare från länder med vilka Sverige har överenskommelser om ömsesidigt bistånd vid indrivning av skattefordringar och utbyte av information om skatter. Sådana överenskommelser har Sverige förutom med EU-länderna även med de nordiska länderna dvs. även med Norge samt Åland. Definitionen av utländska företagare förtydligas, regler i samband med varuöverföringar samt regler om omsättningsland vid import av vara ändras.

Följande ändringar tillämpas fr.o.m. 1 juli 2002:

Reglerna om s.k. omvänd skattskyldighet vid förvärv från utländsk företagare utvidgas. Samtidigt införs regler som, med vissa begränsningar, gör det möjligt för den utländske företagaren att ändå vara skattskyldig. Reglerna om återbetalningsrätt enligt 10 kap. 1–4 §§ ML utvidgas och särskilda krav angående uppgifter i faktura införs för utländsk företagare som använder sig av omvänd skattskyldighet. Registrerings- och deklarationsskyldighet införs för näringsidkare som utför varutransaktioner mellan EU-länder, vilka inte medför skattskyldighet till moms. Reglerna om ombud, registrerings- och deklarationsskyldighet finns i SBL. Övriga regler finns i ML.

(Prop. 2001/02:28, SFS 2001:970 (SBL), SFS 2001:971 (ML)).

1 januari 2003

Bestämmelserna beträffande försäkringstjänster ändras så att försäkrings- och återförsäkringstransaktioner undantas från skatteplikt oavsett vem som är försäkringsgivare.

Vid framställning av periodiska publikationer och tjänster i samband därmed skattebefrias dessa tjänster även när de tillhandahålls av någon annan än den tekniske framställaren.

Förmedling av sådana tjänster som avses i 5 kap. 6 § 1 st. ML (dvs. kulturella aktiviteter, transportanknutna tjänster m.fl.) ska som huvudregel anses omsätta i det land där den bakomliggande tjänsten utförs.

Omsättningsland för försäkringstjänster ska vara den plats där kunden är etablerad.

Arbete som utförs på lös egendom, som förvärvas i Sverige eller förs in hit för att bearbetas, ska under vissa förutsättningar inte beskattas här.

Skattefriheten upphör för reparation eller leverans av varor som är ett led i en utländsk företagares garantiåtagande.

Flera ändringar införs som rör bestämmelserna om beskattningsunderlag. En sådan är att bidrag som utbetalas av en tredje person och som anses direkt kopplat till priset för en viss transaktion ska ingå i beskattningsunderlaget. En annan ändring är att vid uttag av varor och vid vissa gemenskapsinterna förvärv ska beskattningsunderlaget, när inköpsvärde saknas, utgöras av självkostnadspriset, i stället för tillverkningskostnaden. Reglerna om beskattningsunderlag med avseende på vissa rabatter samt vid vissa återimportfall ändras också.

Varor av guld, silver eller platina räknas inte längre som begagnade om metallen är helt eller i huvudsak obearbetad. Detta med-

för att reglerna om vinstmarginalbeskattning därför inte får tillämpas vid försäljning av sådana varor.

Rätt till återbetalning av ingående moms som avser förvärv eller import av varor och tjänster som hänför sig till omsättning i ett annat EG-land, förutsätter att omsättningen är skattepliktig i det land där denna sker. Förutom denna nya förutsättning finns även andra sedan tidigare gällande förutsättningar.

Riksskatteverket får rätt att förelägga den som är skyldig att lämna en periodisk sammanställning att lämna eller komplettera den. Föreläggandet ska kunna förenas med vite.

(Prop. 2002/03:5, SFS 2002:1004 (ML), SFS 2002:1005 (SBL)).

1 juli 2003

Bestämmelser införs som klargör att omsättning från ett land utanför EG till Sverige av elektroniska tjänster samt av radio- och TV-sändningar ska beskattas i Sverige och att omsättning av motsvarande tjänster till ett land utanför EG inte ska beskattas i Sverige. EG-interna omsättningar mellan näringsidkare ska beskattas i det land där det köpande företaget är etablerat.

Samtidigt klarläggs att på elektronisk väg levererade produkter såsom t.ex. tillhandahållande av programvara, databaser, film och musik ska anses som tillhandahållande av tjänster och beskattas enligt reglerna i 5 kap. 7 § ML. Även fortsättningsvis ska beskattning ske med normalskattesatsen 25 %.

Näringsidkare etablerade utanför EG ges möjlighet att använda en särskild förenklad ordning för redovisning och betalning av skatt för elektroniskt levererade tjänster. Denne kan välja att identifiera sig i Sverige och redovisa och betala skatten till Sverige för all försäljning till kunder i EG som inte är näringsidkare. På motsvarande sätt finns möjlighet att i stället välja att redovisa och betala skatten till annat EG-land för skyldigheter gentemot Sverige. Det ankommer på aktuellt EG-land att vidarebefordra deklaraionsupplysningar och betalning till övriga EG-länder som är beskattningsland för tjänsterna. Den som använder den särskilda ordningen har inte avdragsrätt för ingående skatt utan får i stället ansöka om återbetalning enligt reglerna för utländska företagare.

(Prop. 2002/03:77, SFS 2003:220 (ML), SFS 2003:222 (SBL)).

1 januari 2004

Som en följd av faktureringsdirektivet införs nya regler om faktureringsskyldighet, innehåll i faktura, rätten att tillämpa elektronisk fakturering samt regler om lagring av fakturor.

(Prop. 2003/04:26, SFS 2003:1134 (ML))